

Strømmen er folkets eiendom - ta et oppgjør med markedsmakta

Markedskreftene herjer med folk i Norge denne vinteren. De skyhøye strømprisene er usosiale og uakseptable. De er en tung belastning for mange husholdningers økonomi og truer grunnlaget for norsk industri. SV mener at strøm er en kritisk infrastruktur på linje med veg, vann og avløp, ikke et spekulasjonsobjekt. Derfor vil vi at samfunnet skal ta kontroll med strømmen og sikre varige, overkommelige og forutsigbare priser for folk og næringsliv.

Markedsstyringen gjør at strømprisen blir uforutsigbar og uforståelig, og nå også skyhøy. Dette viser at markedsliberalisme er ubrukelig når det kommer til en tjeneste som strøm.

Det er nødvendig med strakstiltak og SV må være klare for å danne flertall på Stortinget for ytterligere strømstøtte. Men kompensasjon kan bare være første steg. Neste steg må være varige endringer i måten strømmen styres på. SV krever at regjeringen tenker nytt i tilleggsmeldingen om energi som er varslet til Stortinget. Derfor krever SV forhandlinger med regjeringen for å finne løsninger som kan være klare til neste vinter.

Vestfold og Telemark SV vil prioritere fem overordnede hensyn i arbeid med ny energilov: Kraftpolitikken må bidra til at de norske klimamålene nås, at prisen på vanlige folks nødvendige strømforbruk skal være rimelig og forutsigbar, at vi ikke bruker mer strøm enn nødvendig og at tilgangen på rimelig, fornybar kraft fortsatt skal være en konkurransefordel for norsk industri og bidra til økt elektrifisering for å erstatte fossil energi. Det siste er viktig i vår region der det er stort potensiale i utslippskutt gjennom elektrifisering.

For å oppnå dette vil SV at:

- Staten tar på seg rollen som leverandør av strømmen, for eksempel gjennom et statlig selskap som kjøper inn strøm og selger den videre til folk og næringsliv gjennom langsiktige avtaler.
- Kraftfull satsing på energieffektivisering. Mulighetene til å redusere strømforbruk i norske husstander er stort, men skal det realiseres kreves mye sterkere insentiver enn vi ser i dag.
- Luksusforbruk skal være dyrere enn normalforbruk. Regjeringen må derfor utrede et topris-system på strøm.
- Det skal utredes et sikringsfond som skal gå til strømkundene i form av priskompensasjon når strømprisene er høye. Fondet skal finansieres ved at kraftselskapene betaler inn i perioder med store overskudd.
- Mer fornybar energi gjøres tilgjengelig gjennom energisparing og –effektivisering og økt produksjon, i takt med omstilling og behov, for å erstatte fossil energi.
- Behovet for mer fornybar energi må ikke gå utover viktige naturverdier.
- Økt satsing på havvind som kan vise seg å være den mest miljøvennlige måten å produsere ny energi. Men vi mangler fortsatt mye kunnskap om miljøeffekter av vindmølleparker til hav slik at forskningen må styrkes.
- Kraftproduksjon i større grad skal kunne prioriteres til bestemte formål som utvikling av grønn industri. Regjeringen må utrede hvordan energiloven kan endres for å få dette til.
- Elektrifisering av sokkelen skal gjennomføres gjennom utbygging av havvind, primært flytende havvind, og ikke med strøm fra land.

- Eksport av kraft til utlandet via kabler må reguleres ut fra forsyningshensyn og strømpris i Norge. SV krever en reforhandling av avtaler med EU og Storbritannia for å få dette til, og er mot å bygge nye utenlandskabler.
- Norge må ha råderett over egne kraftressurser. SV er mot norsk deltakelse i EUs energiunion og EUs energibyrå ACER, og vil ta EUs tredje energimarkedspakke ut av EØS-avtalen.
- Det offentlige eierskapet til vannkraften forsvares, og alle forsøk på privatisering avvises. Det må innføres de samme krav til offentlig eierskap for store vindkraftanlegg som for store vannkraftanlegg.

Vi er nå inne i ei tid der folk gjør opprør, og der mange innser at markedssystemet for strøm har spilt fallitt. Når også industriledere anbefaler en helt ny politikk, og fagbevegelsen aksjonerer, er det på tide at regjeringa tar grep. Vestfold og Telemark SV støtter demonstrasjoner og markeringer i Industriaksjonens regi 15.februar, og oppfordrer våre medlemmer til å delta i markeringer og markere SVs syn.

Fylkesårsmøtet Vestfold og Telemark SV, Sandefjord 13.02.22